

І бідолашна Аліса знову залилася слізми: так самотньо й пригнічено вона почувалася. Однак трохи згодом до неї долинуло дрібне тупотіння...

Льюїс Керролл, «Аліса в Країні Чудес»¹

Щоденник Зосі

Мені їй досі не йде з голови вчорашия пригода з Йоанною, а вже доводиться думати про завтрашній день, про Віктора і наше побачення з директором. І конче зlostитись. І на Йоанну — часом вона далі власного носа не бачить. І на Віктора, бо той знову зробив усе, щоб вона, Зося, мов той кімнатний песик, бігала навколо пана Кусті, крутячи нейснуючим хвостиком. Вона вже бачить себе в цій ролі! Танець навшпиньки, запобігливе плавання на вутлих човниках-словах поміж хвиль директорського гніву. А потім жалюгідне чекання: що буде після всього? Дасть він нам ще один шанс чи, знудившись од нашого довгого плавування, кине якусь кістку своєї директорської волі на майбутнє. Мене відправить на уроки, а Мільновича — до дідька, хоча обов'є ми вже давно так і збуваємо свій час. Я на уроках, а Мільнович — у дідька...

Шкода, що я не ходжу до ворожки, не ворожжу на таро. Навіть на сайти з гороскопами не зазираю. Можливо, та дрібка ірраціональній інформації позбавила б мене клопотів?

¹ Переклад В. Корнієнка.

Можливо, існує якась скляна сфера, в якій давно вже визнанено, що станеться з Віктором. Досить було б її потрусити, щоб ті його криві стежки переплуталися ще дужче. І тоді таку кулю, сповнену безнадійного життєпису, можна вже без жодного жалю відкласти на запорошену полицю з написом: «Безнадійні випадки».

Звідки я так добре знаю про існування безнадійних випадків? Уже бачу подив і жах на обличіях учнів, якби вони якимось дивом зазирнули в мою особисту сферу. Ту, якою була вона багато років тому, коли здавалось, що я долучуся до компанії дорослих невдах, самітниць і жінок із так званим минулім.

А Йоанна? Учора ввечері я тільки натякнула, що цього тижня її черга мити посуд. Цього було досить, щоб вона назвала мене пихатим розкладом уроків із вбудованим будильником і дзвінком на уроки. Почула я і те, що я для неї ніхто, бо мати з мене ніяка...

Ще б пак!!! Я народилася нудною, добре організованою учителькою польської. Я тримаю лад у шухлядах і завжди знаю, що сказати. Я регулярно бігаю зранку і не лягаю спати в макіяжі. І той глибокий смуток свого існування ховаю, силкуючись триматися удавано вільно: наспівую піднесені фрагменти «Марії Аварії»¹, обідаюся піцою в ліжку. А часом і вилаюсь, але, мабуть, ні до ладу ні до прикладу, бо Йоанна дивиться на мене в таких випадках з відвертюю зневагою. Певно, гадає, що таким способом я хочу досягти якоїсь чергової дидактичної мети. Наприклад, уdatи з себе її приятельку. Ось як мене оцінює менша сестра, і то навіть не вчителька...

.....

¹ Альбом пісень польської акторки й співачки Марії Пешек, що вийшов 2008 року.

Тим часом із нас двох це я напереживалась, а щоб збудувати нове життя, мені довелося вивернути кишень. Я не хочу вертатися до старих часів закомплексованої Зосі. Дочки алкаша, дівчини, зданої на саму себе, прогульниці з часів середньої школи, яка від кожного лиха тікає до зошита в клітинку. Скільки ж років я так тікала? Який то вже зошит у клітинку?.. Наша спільна мати вибрала для мене нікудишнього батька, по смерті якого я й заплакати не змогла. На щастя, у випадку Йоанни вона подбала майже про ідеал. Заледве я відновила віру в батьків, як ідеал зник, а матері теж перехотілося жити... Під час її хвороби у мене склалося враження, що вона взагалі не бореться за те, щоб залишитися з нами. Чи шкода мені її через це? Не знаю, але з дочками так не буває, бо, коли ті занадто швидко лишаються самі, на них спадає дорослість зневірених жінок, якої так важко уникнути...

СТИЛЕЦЬ ДЛЯ ХУЛІГАНА

Учора, в перший день зимових канікул, у похмурому кабінеті директора Зоська виголосила доповідь на тему: «Світле майбутнє учня Віктора М.»

Поки тривав її пристрасний монолог, учень Віктор М. сидів під директорськими дверима, шкодуючи, що дерматинова оббивка пригашає галас тільки з одного боку. Директорові пану Кусті шкільний розгардіяш, певно, не ріже тонке вухо. Натомість кожен «зло-

чинець», чекаючи на вирок у своїй справі, міг легко ловити звуки розмови, яка точилася за стіною.

Віктор шкодував, що не прихопив тр3-програмувач. Музика, певно, заглушила б окремі слова і фрагменти фраз, які просмикувалися крізь благеньку оббивку. Його не обходило ні те, що думає про нього Зоська, ні те, як саркастично відгукується про нього директор.

«Стілець для хулігана», як називала його секретарка, мав ту ваду, що скрипів із кожним рухом. «Не я перший сиджу на ньому», — байдуже подумав хлопець.

Крізь стіну знову проривався дзвінкий голос Зосі: «Здібний... великі можливості... мислить по-науковому... ще нас здивує...»

«Звичайно, здивую, — подумки відповів він Зосьці, — ще й як». Хіба що не так, як уявляє собі та приемна, але якась навіжена вчителька.

Він заплющив очі. Потойбіч Зоська, певно, щомитті схоплюється з крісла і, як вона вміє, увесь час махає руками. Треба мати неабияку увагу, щоб пов'язати між собою слова і жести. На польській у нього не було з цим жодних проблем. Тобто коли він ще регулярно ходив до школи...

«О ні! Це вже вона перебирає! — засміявся сам до себе Віктор, почувши, як Зоська розводиться про крила Ікара. — Це ж було в першому класі!»

Хлопець пам'ятає, як він їх робив. Ці крила... Такий зразок, щоб кожен міг приміряти й відчути себе птахом. Навіть нівроку вийшли гострі білі пір'їни. Аж хотілося їх гладити і махати: добре, що він здогадався приладнати для цього спеціальну мотузку...

А Зоська говорила й говорила. З окремих фраз випливало, що згадувала вона конкурс шкільних творів.